

Vereniging van Dorpsbelangen Oentsjerk – Jaarverslag 2022

WAAR DENKT Ú AAN BIJ HET WOORD CRISIS?

De media hebben het er maar druk mee. Je kunt het zo gek niet bedenken of het woord crisis wordt in de mond genomen. Crisis is het duizenddingendoekje, het doekje voor het bloeden, voor alles wat afwijkt van het gangbare, van het onverklaarbare. Terwijl tijd en rust, geduld en afweging, al heel snel duidelijk maken wat er werkelijk aan de hand is, welke maatregelen genomen moeten worden als oplossing en op welke termijn. Maar we leven in een maakbare samenleving, zegt men, en alles moet snel, kan nog sneller, vindt men, liever vandaag dan morgen, roept men. Het is vijf voor twaalf, hoor je ook. Vijf over twaalf zelfs! Vooral bij wereldproblemen. Laten we dichterbij huis blijven en eens kijken wat het jaar 2022 teweeg heeft gebracht, in de Trynwâlden in het algemeen en in Oentsjerk in het bijzonder. Want de enige betekenis van het woord crisis die ons aanspreekt is: keerpunt, wending. Wat ging er goed, wat ging er fout, wat moet anders? Wij laten ons in de Trynwâlden de kop niet gek maken.

In het begin van 2022 konden we als Dorpsbelang al snel constateren dat in de coronaperiode het toenemend gebruik van de computer en de I-phone in het dagelijkse communicatieproces een flinke oppepper had gekregen. Misschien dat we daar in de toekomst nog meer of beter gebruik van kunnen maken in het regelmatige contact met onze leden, was de gedachte. In ieder geval nam het E-mail verkeer toe, zoals met de gemeente, met onderzoeksinstanties, collega-Dorpsbelangen en, inderdaad, onze leden. In januari konden we kennis maken met onze nieuwe dorpencoördinator Saskia van Haeren uit Sandfirde. Zij vervangt de helaas te jong overleden Simon van der Meulen. Ze heeft een tijdelijke aanstelling.

De door ons ondersteunde subsidie-aanvraag voor de duofiets van Trynwâlderein krijgt de benodigde aandacht terwijl een nieuwe subsidie-aanvraag is verstuurd voor een jeu de boules-baan. Gekozen wordt voor Âldtsjerk als locatie. In februari krijgt de duofiets groen licht. De volgende stap is het vinden van (voldoende) vrijwilligers om met belangstellenden uit rijden te gaan (er wordt inmiddels volop gebruik van gemaakt), het onderhoud en een veilig permanent onderkomen. Dit wordt BOB. Op 2 april is er een Open Dag van Trynwâlderein met onze Sandra als dagvoorzitter.

De gemeente verzoekt om agendapunten voor het bestuurlijk dorpenoverleg. Niek agendeert wonen, scholen, Sanjesfjild, Rengersweg en voorzieningen voor de jeugd. De nieuwe Dorpsvisie moet nog worden aangeboden aan de gemeenteraad. De verkorte versie kan alvast worden verzonden. De jeugd in Oentsjerk wil graag een eigen plek. De jeugd is een nogal breed begrip. Het is niet duidelijk hoeveel, welke groepen en behoeftes er zijn. Locaties kunnen dan ook nog niet worden benoemd.

In verband met nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen moeten ook onze statuten worden herzien. Gerben overlegt met de notaris; diens advies luidt: volledig nieuwe statuten. Deze worden behandeld en in stemming gebracht op de Algemene Leden Vergadering van 8 juni. Er wordt een voorstel tot wijziging gedaan. Dit wordt overgenomen. Voor de vaststelling is de aanwezigheid van tweederde van de leden vereist. Dit wordt niet gehaald. Dientengevolge moet een tweede ALV worden georganiseerd, waarbij een tweederde meerderheid moet worden behaald. Dit lukt. Gerben zal de notaris verzoeken de akte op te stellen. We worden op de vingers getikt, want de tweede ALV is niet gehouden binnen de wettelijk verplichte 4 weken na de eerste. Bovendien is de voorgestelde wijziging in strijd met de wet. De nieuwe statuten moeten nu op de eerstvolgende ALV (30 maart 2023) in stemming worden gebracht. De eventueel vereiste tweede ALV is nu vastgesteld op 6 april daarop volgend.

Niek meldt vanuit Verkeer en Vervoer dat weer een veiligheidsoverwinninkje kan worden geboekt op de N361, door vernauwing en verlaging van de snelheid langs het traject richting Faunapassage. De gewenste bloembakken i.c. snelheidsremmingswerken rond het voormalige centrum van Oentsjerk zijn van de baan. Overlegd gaat worden over hangende bloemenmanden aan de lantaarnpalen rond het plein voor het café. De omwonenden gaan akkoord met dit plan en de oorspronkelijk geplande aanbrenghoogte van 4 meter mag worden verlaagd naar 3 meter. Dit levert geen problemen op voor de verkeersveiligheid; ook onderhoud en bewatering kunnen nu probleemloos plaatsvinden en het aanzicht wordt een stuk aantrekkelijker voor de aanwonenden, passanten en toeristen. Verwacht wordt dat hoogte en aanzien ook bijdragen aan verkeersfatsoen, snelheidsverlaging en veiligheid.

Door zijn functie bij Trynwâlderein kan Niek tevens melden dat, gezien het aantal zorgvragen en matches en de vraag om te participeren in dagbesteding zonder indicatie in Heemstra State, Trynwâlderein voor ouderen voorziet in een behoefte.

De scholen blijven in de dorpen van de Trynwâlden en in het gemeentehuis de gemoederen bezighouden. Sandra zit er bovenop en probeert al voor te sorteren op de ontwikkelingen bij koepelorganisaties, besturen en medezeggenschapsraden. Sandra heeft contact gehad met de oude en nieuwe wethouder over de schoolgebouwen, hun waarde en hun staat van onderhoud. Per dorp wordt gekeken naar de haalbaarheid van het in stand houden van de scholen qua aantal leerlingen. Er is sprake van een groot aantal knelpunten die in overleg met elkaar maar vooral in overleg met de gemeente opgelost moeten worden. Aan het eind van het jaar kan worden geconstateerd dat men nog niet veel is opgeschoten. Tussen DB Oentsjerk en DB Gytsjerk is wel regelmatige informatie-uitwisseling inzake dit onderwerp. De behoefte aan samenwerking op diverse samenhangende terreinen is bij beide aanwezig. Het opstellen van een gezamenlijke visie is nog een brug te ver volgens DB Gytsjerk. Met name de dreiging van verlies van de eigen identiteit speelt een rol.

We wisten dat het stond te gebeuren: de bouw van bedrijfsunits op het terrein van Van der Veen, bij de rotonde Sanjesreed/Rengersweg/Douweleane. Er rust een agrarische bestemming op het terrein, dus niets onoorbaars. Maar voor de toegang tot Oentsjerk, bij het aanrijden van de rotonde, was het misschien ook mogelijk geweest een vriendelijker aanblik te bewerkstelligen.

De oude PTC-logeergebouwen gaan ook tegen de vlakte om uiteindelijk plaats te maken voor soortgelijke units als bij de rotonde. Echter, dit gebied is inmiddels mooi ingebed in het landschap, te midden van overige, in hoofdzaak agrarische bebouwing, en omgeven door volwassen bomen, struiken en overige groenbeplanting. Eigenaar Rob Hendriks zal, zoals beloofd, DB op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

De beslissing over bedrijventerrein Sanjesfjild ligt nog steeds bij de Raad van State. Het blijft nog even afwachten. Later dit jaar zullen we leren dat we een stevige inbreng krijgen in de invulling/beplanting met voor de Trynwâlden karakteristieke bomen en struiken aan de achterzijde, waardoor het aanzicht vanuit de richting Gytsjerk, het Blommenpaad en het open veld richting de Murk aantrekkelijk blijft. We hebben hierover goed overleg met DB Gytsjerk i.c. Pieter Woudstra. De gemeente denkt overigens aan de aanleg van een plasdrasgebied op haar naastliggende terrein. Het oude schoolgebouw aan de Rengersweg, naast de Ontmoetingskerk, wordt verbouwd. Er komen appartementen en enkele bedrijfsunits. Beplanting moet uitzicht op het nabijgelegen bedrijventerrein Sanjesfjild voorkomen.

Op het gebied van Recreatie en Toerisme proberen de dorpen in de Trynwâlden de onderlinge raakvlakken te versterken, zo blijkt op een gezamenlijke bijeenkomst in Ryptsjerk. Meerdere dorpen met wandelroutes willen meer aansluiting op elkaar waardoor er een groot, aaneengesloten wandelgebied ontstaat. Het landschap leent zich er uitstekend voor. Door middel van QR-codes bij landschapselementen en historische interessante woningen en boerderijen wordt de regio een stuk aantrekkelijker gemaakt voor toeristenbezoek. Âldtsjerk wil serieus proberen de oude vaarroute

naar Dokkum over Rinsumageest weer bevaarbaar te maken. Zo zijn er meer karakteristieke elementen te land en te water in de Trynwâlden die vanuit toeristisch oogpunt nader kunnen worden bekeken en mogelijk toekomstperspectieven bieden.

De gemeente heeft de subsidie aan BOB stopgezet. BOB moet eerst aangeven waarom ze als instelling in het dorp nodig is. In extenso zou BOB de status van dorpshuis moeten krijgen en zou DBO in BOB haar vergaderingen moeten houden. BOB heeft Dorpsbelangen gevraagd met haar mee te denken.

Op 8 juni wordt de jaarvergadering gehouden in Stania State. Hiervoor zijn behalve de leden ook vertegenwoordigers uitgenodigd van diverse lokale organisaties, waaronder Trynergie, de stichting Natuur en Landschap, de Zakenclub Trynwâlden, KEaRN en de politieke partijen. De financiële verantwoording wordt goedgekeurd, met daarbij uit de vergadering de opmerking dat men graag van tevoren inzicht wil hebben in de cijfers. Niek zoekt hiervoor een oplossing. Er wordt ook over de nieuwe statuten gestemd. Voor de vaststelling is een tweederde van de leden vereist. Dit wordt niet gehaald. Daarom moet een tweede (online) vergadering worden belegd, waarbij eveneens een tweederde meerderheid gehaald moet worden. Er wordt ook geopperd om meer jeugd bij het bestuur te betrekken. Sandra Buith wordt herkozen tot voorzitter. Zij benadrukt nogmaals dat de jeugd nauw betrokken is geweest bij het opstellen van de nieuwe Dorpsvisie, in bijzonder bij de mogelijke instelling van een Jongerenraad en de aanwijzing van een eigen plek. Tjalling Posthuma Linthorst licht de uitgangspunten en de visie 2021-2026 van de Zakenclub toe en stelt zijn opvolger per 1-1-2023 voor: Frank de Boer. Gerben Mensink geeft toelichting op het onderwerp Natuur, Milieu en Energie. Wim Haalboom verduidelijkt doel en werk van de Stichting Natuur en Landschap Trynwâlden. Heet hangijzer is het Heemstra Park en Bos, dat nu in particuliere handen is. Ook wijst hij nog even op de plannen met de duurzame Tûk verhuurauto. Mieke van Heeringen, bestuurslid van Trynwâlderein, geeft toelichting op het ontstaan, de oprichting en het functioneren van de organisatie die streeft naar een zorgnetwerk voor ouderen door ouderen in deze regio, die mede daardoor zo lang mogelijk in staat worden gesteld hier te blijven wonen, temidden van familie en vrienden. Ze licht een aantal highlights toe, zoals de aanschaf van een duofiets, de aanleg van een jeu de boulesbaan en participatie in ouderenbijeenkomsten in Heemstra State.

Op 22 september wordt in het kader van 75 jaar Vereniging Dorpsbelangen Oentsjerk in Stania State een buurtbijeenkomst georganiseerd. Jan van der Zwaag houdt na de pauze een lezing met foto's over en van oud-Oentsjerk. Er wordt een uitnodiging met enquête aan de buurtverenigingen gestuurd. In de enquête zijn vragen gesteld over de samenwerking tussen DB en de buurtverenigingen. Het doel was om te bekijken of en zo ja waar deze samenwerking kan worden verbeterd. Uit de (geringe) respons op de enquête kwam geen eenduidig beeld naar voren, echter werd samenwerking in het dorp wel als een verbeterpunt gezien. Dit zal nog concreet moeten worden gemaakt

Het ophalen van het oud papier in Oentsjerk door de scholen dreigt te stranden doordat De Paadwizer het aantal vrijwilligers dat nodig is om 12 x per jaar het oud papier in te zamelen, niet rond krijgt. Jaap Holwerda van De Opstap komt toelichting geven en de vraag voorleggen aan DB om mee te helpen een vervangende vereniging te vinden. Het centraal plaatsen van containers blijkt toch niet optimaal te werken. Een andere optie is het gebruik van Omrin perswagens, net als in Gytsjerk. Dat vraagt minder vrijwilligers. Voorwaarde van de gemeente: De Opstap moet eerst een vervangende vereniging te vinden. De Opstap wil wel graag verder omdat de jaarlijkse opbrengst ca. 7.000 euro bedraagt, te verdelen over beide scholen.

Delta Netwerk wil bij voldoende deelname in T'diel een glasvezelnetwerk aanleggen. Ze wordt uitgenodigd voor toelichting. Men doet uitgebreid verslag van de plannen. Ze zijn op meerdere plaatsen in Friesland al bezig. Ze willen graag hier inventariseren hoeveel belangstelling er voor is

en doen belangstellenden een aantrekkelijk aanbod. Bij meer dan 20% aanmeldingen krijgt de overige 80% kosteloos de aansluiting in huis. Elke aanmelder krijgt bovendien 50,- euro, te besteden aan zwembad De Sawn Doarpen in Gytsjerk. De aanleg vindt plaats in 2023. In overleg met DB wordt een voorlichtingsavond belegd op 9 november in het Wapen van Friesland. Er zijn veel belangstellenden. Eind van het jaar kan worden vastgesteld dat op basis van de resultaten het netwerk in T'diel kan worden aangelegd.

Het loopt financieel niet goed met de Koeketromp. Dankzij een extra financiële injectie van Dorpsbelangen is de begroting van 2022 rond, maar dit mag volgens de penningmeester niet structureel worden. Daarom zijn de redactie en administratie van de Koeketromp uitgenodigd in de bestuursvergadering van Dorpsbelangen om toelichting te geven en voortgang/plan van aanpak te bespreken. Vanuit Dorpsbelangen is aangegeven dat er voor 2023 een plan moet komen waarin de balans moet zijn gevonden tussen de kosten van het aantal edities en de advertentieopbrengsten+ vaste bijdrage Dorpsbelangen. Het bestuur van DB benadrukt dat zij in principe hoofdelijk aansprakelijk is voor tekorten bij de Koeketromp, als deze niet meer uit de kas van DB betaald kunnen worden. Dat moet anders. 'Is er al nagedacht over hogere advertentietarieven, samenwerking met andere dorpskranten, digitale uitgave van de Koeketromp, minder edities per jaar, inschakeling van een andere drukker...?' De redactie blijft het antwoord schuldig, maar zal een begroting/plan maken voor 2023.

De plaatsing van AED-apparaten verdient alle aandacht. De huisartsenmaatschap wil alvorens toestemming te geven eerst een duidelijke inventarisatie van alle apparaten in het dorp. Arjen van der Meer wil zich hier sterk voor maken. Bij de Ontmoetingskerk bevindt zich een AED, maar deze hangt binnen, dus onbereikbaar als buiten de nood aan de man of vrouw komt. Niek informeert of de PGT financieel wil bijdragen aan een goed bereikbaar en veilig afsluitbaar kastje buiten.

Frouwina en Gerialien van KEARN informeren zich over ontwikkelingen in ons dorp waarin zij een rol kunnen spelen. Wat ons betreft zijn dit de Jeugdraad en het gevoerde jeugdbeleid. Gerialien heeft goed ervaringen met de jongere jeugd in BOB. De oudere jeugd laat zich niet zien. De oorzaak ligt waarschijnlijk bij corona. Ze hebben kennelijk een eigen plek elders gevonden. DB van Gytsjerk heeft ook gevraagd meer activiteiten voor de jeugd op te zetten. Men maakt nu plannen voor de aanleg van een skatebaan op het ijsbaanterrein, met daaraan gerelateerde activiteiten. KEARN meldt dat het plan bestaat voor het opzetten van een Trynwâldenbrede jeugdraad om de jongeren mee te laten praten/beslissen over zaken die in de dorpen gaande zijn. Gerialien oppert om met de jeugd te gaan eten, sporten of een andere gezamenlijke activiteit te organiseren om ze bij elkaar te krijgen en het plan voor te leggen. KEARN wil wel participeren. We zullen dit in een gezamenlijke DB-vergadering inbrengen.

Iemand uit de westwand van Van Welderen State zou graag een permanente (inter)nationale vlaggenopstelling willen plaatsen op het veldje naast het tuinmanshuisje in het park, naar aanleiding van het feit dat internationaal vlaggenexpert Klaas Sierksma jarenlang in Oentsjerk heeft gewoond. Het veldje is eigendom van de familie Postma van It Aventoer, die hier waarschijnlijk andere plannen mee heeft. Dorpsbelangen loopt niet warm voor het plan.

Diversen.

Gytsjerk ziet nog niet veel in het opstellen van een gezamenlijke visie voor de Trynwâlden, hoewel het clusteren van de woningbouwplannen wellicht wenselijk is.

Vanuit de Oecumenische Werkgroep Trynwâlden komt het idee om voortaan op 4 mei een gezamenlijke herdenking te houden. Elke deelnemer bespreekt dit in zijn eigen DB.

Bij de laatstgehouden ALV werd gemeld dat een groot aantal bankjes in ons dorp zich in deplorabele staat bevindt. Zij zijn indertijd qua onderhoud overgegaan naar de gemeente. Ze worden geïnventariseerd en indien nodig zal DB de bevindingen aan de gemeente doorgeven.

De evaluatie van de Trynwâldster dorpsfeesten in Café De Moarkswâl in Aldtsjerk met de gemeente heeft geen bijzonderheden opgeleverd. Er zijn geen misstanden geconstateerd. De organisatoren en de bewaking kennen de regels en hebben deze naar behoren toegepast. Er kan op de ingeslagen weg worden voort gegaan.

Tot slot.

De samenwerking op het gebied van de Sinterklaasviering tussen Gytsjerk en Oentsjerk verdient vooralsnog geen schoonheidsprijs door het ontbreken van vrijwilligers aan Oentsjerkse zijde en het ontbreken van een rondgang door ons dorp. Dat kan beter. En anders geen pepernoten maar de roe. Sinterklaas voegt daar voor het DB-bestuur nog aan toe: maak ook meer werk van de ledenwerving van Dorpsbelangen. Een zaadkaart voor nieuwe leden die daarmee een bloemrijk voorjaar kunnen vieren is niet voldoende.